

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 1

(Prot. Nr.2, 2.§)

2008. gada 9. janvārī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 2931/07/05/34

Par SIA „Dalkia Latvia” un SIA „Jaunā fabrika”
apvienošanos

Konkurences padome 26.11.2007. saņēma SIA „Dalkia Latvia” (turpmāk – Dalkia) pilnvaroto pārstāvju ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) par Dalkia un SIA „Jaunā fabrika” (turpmāk – JF) noslēgto JF 100% kapitāla daļu pirkuma darījumu. Tā kā Ziņojums nebija noformēts atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi Nr.897) prasībām, Konkurences padome 03.12.2007. pilnvarotajiem pārstāvjiem nosūtīja vēstuli Nr.2895, kurā bija norādīts, kādi trūkumi Ziņojumā jānovērš, lai tas būtu uzskatāms par atbilstošu Noteikumu Nr.897 prasībām.

Atbildot uz iepriekš minēto Konkurences padomes vēstuli, pilnvarotie pārstāvji ar 11.12.2007. vēstuli Nr.01-345/2007 iesniedza informāciju, kuru izvērtējot, Konkurences padome secināja, ka par pilnīga un Noteikumu Nr.897 prasībām atbilstoša Ziņojuma saņemšanas datumu uzskatāms 11.12.2007.

Dalkia ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr.50003544111, juridiskā adrese – Vaļņu ielā 1, Rīgā.

JF ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr.40003541541, juridiskā adrese – Blaumaņa ielā 22, Rīgā.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Dalkia pašreizējie un ieplānotie darbības veidi ir holdinga kompāniju darbība. Dalkia nav tieši iesaistīta ekonomiskajās darbībās Latvijas teritorijā. Kā norādīts Ziņojumā, Dalkia saistītais tirgus dalībnieks ir SIA „Dalkia City Heat”, kurā Dalkia kontrolē 100% aktīvu. 100% Dalkia daļu īpašnieks ir DALKIA INTERNATIONAL S.A., kuru, kā norādīts Ziņojumā, kontrolē „Veolia environnement (..) un Electricite de France (..)”.

2. JF pašreizējie un ieplānotie darbības veidi ir holdinga kompāniju darbība. Kā norādīts Ziņojumā, JF saistītie tirgus dalībnieki ir:

- a/s „Valmieras enerģija”, kurā JF kontrolē (*) aktīvu,
- SIA „Liepājas enerģija”, kurā JF kontrolē 10% aktīvu (JF nav izšķirošas ietekmes),
- SIA „Jelgavas Koģenerācija”, kurā JF kontrolē 75% aktīvu,
- SIA „Biotransform”, kurā JF kontrolē 51% aktīvu,
- SIA „Komunikāciju vadība”, kurā SIA „Jelgavas Koģenerācija” kontrolē 100% aktīvu. Saistīto tirgus dalībnieku esošie un plānotie darbības veidi ir siltumapgāde, elektroenerģijas un gāzes ražošana, siltumapgāde un siltumtīkli. JF apgrozījums Latvijā 2006. gadā nepārsniedza 25 miljonus latu.

3. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju a/s „Valmieras enerģija”, SIA „Liepājas enerģija”, SIA „Jelgavas Koģenerācija” esošie un plānotie darbības veidi ir siltumapgāde, SIA „Biotransform” – elektroenerģijas un gāzes ražošana, SIA „Komunikāciju vadība” – siltumapgāde un siltumtīkli. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 3.punktu iepriekš minētās komercsabiedrības uzskatāmas par licencētiem komersantiem, kas nodarbojas ar energoapgādi. Energoapgādes komersanti ir regulējamie komersanti, kuri saskaņā ar licencē noteiktajām prasībām nodrošina esošo un potenciālo enerģijas lietotāju drošu, pastāvīgu un stabilu apgādi ar elektroenerģiju, siltumenerģiju, gāzi vai cita veida enerģiju un kurināmo ekonomiski pamatoti pieprasītajā daudzumā un kvalitātē atbilstoši vides aizsardzības nosacījumiem (Enerģētikas likuma 5.pants). Energoapgāde ir „enerģētikas jomā veicama komercdarbība, kurai ir nepieciešama licence un kura ietver (..) siltumenerģijas ražošanu, (..) siltumenerģijas (..) pārvadi, sadali vai tirdzniecību” (Enerģētikas likuma 1.panta 2.punkts). Licenci energoapgādes komersantiem izsniedz regulators saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (Enerģētikas likuma 7.panta pirmā daļa). „Energoapgādes komersantam izsniegtajā licencē norāda: 1)

veicamās energoapgādes veidu un tā nodrošināšanai nepieciešamās prasības; 2) licences darbības zonu kā ģeogrāfisku teritoriju; 3) licences termiņu (..) (Enerģētikas likuma 8.panta 1.,2.,3.punkts). Saskaņā ar „Enerģētikas likuma” 1.panta 11., 12. un 14.punktā noteikto enerģijas pārvade, enerģijas sadale un enerģijas ražošana katra uzskatāma par atsevišķu energoapgādes veidu, kuram nepieciešama licence. Par licences darbības zonu saskaņā ar „Enerģētikas likuma” 1.panta 18.punktu uzskata licencē noteikto teritoriju, kurā ir tiesīgs darboties konkrētais energoapgādes komersants un enerģijas lietotājs.

4. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 11.12.2007. vēstulē Nr.2-2.83/4946 sniegto informāciju Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija SIA „Jelgavas Koģenerācija” ir izsniegusi licenci Nr.E21017/11019/1 siltumenerģijas un elektroenerģijas vienlaicīgai ražošanai koģenerācijas stacijās Jelgavā: Aviācijas ielā 47 un Ganību ielā 71. Vadoties pēc Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 18.12.2007. vēstulē Nr.1/177 sniegtās informācijas, Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators SIA „Jelgavas Koģenerācija” ir izsniedzis licenci Nr.S1 – 003/1 siltumenerģijas ražošanai un licenci Nr.S2 – 003/1 siltumenerģijas pārvadei un sadalei Jelgavas pilsētā.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 11.12.2007. vēstulē Nr.2-2.83/4946 sniegto informāciju Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija a/s „Valmieras enerģija” ir izsniegusi licenci Nr.E21086/11028/2 siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai koģenerācijas stacijās Valmierā: Rīgas ielā 25 un Dzelzceļa ielā 7. A/s „Valmieras enerģija” sniedz centrālpakures pakalpojumus SIA „Valmieras siltums”, kas nodrošina patērētājus ar siltumenerģiju. Kā norādīts Ziņojumā, a/s „Valmieras enerģija” ir uzsākusi pakalpojumu sniegšanu tikai 2007. gada aprīlī, un kopš 2007. gada aprīļa nav bijusi apkures sezona. Līdz 01.04.2007. katlu mājas Valmierā, Rīgas ielā 25 un Dzelzceļa ielā 7 apsaimniekoja un attiecīgi arī centrālpakures (siltumenerģijas ražošanas) pakalpojumus sniedza SIA „Valmieras siltums”, kas ir 100% Valmieras domei piederoša sabiedrība. A/s „Valmieras enerģija” bija vienošanās ar SIA „Valmieras siltums”, ka a/s „Valmieras enerģija” pārņem siltumenerģijas ražošanas funkciju pēc katlu māju rekonstrukcijas. Vadoties no Ziņojumā sniegtās informācijas, JF un tās meitas sabiedrības elektrības ražošanu koģenerācijās stacijās neveic.

Vadoties no Ziņojumā sniegtās informācijas SIA „Biotransform” pēdējos trijos finanšu gados nav sniegusi centrālpakures piegādes pakalpojumus, tās neto apgrozījums 2006. gadā ir 0, SIA „Komunikāciju vadība” nedarbojas nevienā no energoapgādes tirgiem un nesniedz centrālpakures piegādes pakalpojumus, lai arī tas ir viens no SIA „Komunikāciju vadība” paredzētajiem darbības veidiem.

Pēc Ziņojumā sniegtās informācijas ne Dalkia, ne SIA „Dalkia City Heat” nesniedz centrālpakures piegādes pakalpojumus nevienā no Latvijas pilsētām.

5. Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punkts nosaka, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus. Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu „tirgus dalībnieku apvienošanās ir tāds stāvoklis, kad (..) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (..) visus cita tirgus dalībnieka (..) aktīvus (..)”. Tādējādi Dalkia aktīvu iegūšana no JF uzskatāma par apvienošanos saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu, Dalkia iegūstot 100% cita tirgus dalībnieka aktīvu. Kā norādīts Ziņojumā, JF saistīto tirgus dalībnieku SIA „Jelgavas Koģenerācija” un a/s „Valmieras enerģija” tirgus daļas attiecīgajos konkrētajos tirgos pārsniedz 40%, atbilstot Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punktā minētajam nosacījumam. Tādēļ Dalkia un JF paredzētā apvienošanās ir darījums, par kuru jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu paziņotais darījums ir vērtējams kā apvienošanās Konkurences likuma izpratnē.

6. Apvienošanās paredzēta, Dalkia noslēdzot Pirkuma līgumu ar JF vienīgo dalībnieku Valdi Rupmeju par 100% JF daļu iegādi. Dalkia 05.10.2007. ir noslēgusi Pirkuma līgumu ar Valdi Rupmeju. Pirkuma līgumā noteikts, ka (*).

7. Ziņojumā norādīts darījuma mērķis, t.i., apvienošanās rezultātā Dalkia būs iespēja uzsākt pakalpojumu sniegšanu arī Latvijā, t.i., Jelgavas un Valmieras pilsētās. Dalkia dalībnieks Dalkia International S.A. ir viens no vadošajiem Eiropas enerģētikas uzņēmumiem, kas sniedz centrālapkures piegādes pakalpojumus daudzās Eiropas Savienības valstīs. Attiecībā uz apvienošanās iespējamajām pozitīvajām un negatīvajām sekām apvienošanās dalībnieki norāda, ka tās rezultātā radīsies iespēja integrēt a/s „Valmieras enerģija” un SIA „Jelgavas Koģenerācija” Dalkia uzņēmumu grupā, un tādējādi minētajām komercsabiedrībām palielināsies iespējas saņemt investīcijas attīstībai un sniegto centrālapkures pakalpojumu uzlabošanai. Ziņojumā norādīts, ka nepastāv iespēja, ka pēc apvienošanās patērētājiem varētu nepamatoti tikt palielinātas šī pakalpojuma saņemšanas izmaksas, jo centrālapkures pakalpojumu sniegšana pēc būtības ir sabiedriska pakalpojums, kura tarifi ir regulēti. Sadarbība ar piegādātājiem tiks turpināta gan Jelgavas, gan Valmieras pilsētās, un līdz ar ir uzskatāms, ka apvienošanās ir atbilstoša klientu, patērētāju un sabiedrības interesēm.

8. Ziņojumā, norādot uz Eiropas Komisijas iepriekšējo praksi, ir identificēts viens konkrētās preces tirgus, kurā a/s „Valmieras enerģija” un SIA „Jelgavas Koģenerācija” veic komercdarbību – centrālapkures piegādes tirgus.

Lietā Nr.COMP/M.2701 – Vatenfall/BEWAG (7.punkts) norādīti vairāki konkrētās preces tirgi, t.sk., siltuma piegādes tirgus (*supply of district heat*) rajonam (teritorijai). Lai gan saskaņā ar „Energētikas likumā” noteikto enerģijas pārvade, enerģijas sadale un enerģijas (arī siltumenerģijas) ražošana katra atsevišķi uzskatāma par licencējamu energoapgādes veidu (uz to norāda arī lietā esošās energoapgādes komersantiem izsniegto licenču kopijas), un tādējādi arī katrs no šiem veidiem būtu uzskatāms par atsevišķu konkrētās preces tirgu, ņemot vērā iepriekš minētajās a/s „Valmieras enerģija” un SIA „Jelgavas Koģenerācija” izsniegtajās licencēs minētās licences darbības zonas, Konkurences padome, izskatot šo Ziņojumu par apvienošanos, nenodala atsevišķi siltumenerģijas ražošanas, siltumenerģijas pārvades un siltumenerģijas sadales tirgu konkrētajās ģeogrāfiskajās teritorijās, vienlaikus konstatējot, ka citās lietās konkrētās preces tirgus var tikt definēts arī savādāk. Saskaņā ar iepriekš minēto, šīs lietas ietvaros būtu definējami šādi konkrētie tirgi:

- siltumenerģijas ražošanas un piegādes tirgus Jelgavas pilsētas teritorijā (pēc būtības tā ir teritorija, kurai iespējams piegādāt siltumenerģiju no licencētajiem energoapgādes komersantiem Jelgavas pilsētā). Saskaņā ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 18.12.2007. vēstulē Nr.1/177 sniegto informāciju Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators licenci Nr.S1 – 006 siltumenerģijas ražošanai Jelgavas pilsētas ģeogrāfiskajā teritorijā ir izsniedzis arī a/s „Jelgavas cukurfabrika” (licences darbības laiks līdz 31.10.2008.), un Energoapgādes regulēšanas padome Jelgavas pilsētā ir izsniegusi licenci Nr.21031 siltumenerģijas ražošanai un licenci Nr.22018 siltumenerģijas pārvadei un sadalei pašvaldības akciju sabiedrībai „Jelgavas siltumtīklu uzņēmums” (licenču darbības termiņš 29.12.1997.–28.12.2017.). Tādējādi siltumenerģijas ražošanas un piegādes tirgū Jelgavas pilsētā Ziņojuma izvērtēšanas laikā spēkā esošas licences siltumenerģijas ražošanai un/vai piegādei ir SIA „Jelgavas Koģenerācija”, a/s „Jelgavas cukurfabrika” un a/s „Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”, kas arī uzskatāmi par konkrētā tirgus dalībniekiem;

- siltumenerģijas ražošanas un piegādes tirgus Valmieras pilsētas teritorijā (pēc būtības tā ir teritorija, kurai iespējams piegādāt siltumenerģiju no licencētajiem energoapgādes komersantiem Valmieras pilsētā). Vadoties no Ziņojumā sniegtās informācijas, siltumenerģijas ražošanas tirgū līdz 01.04.2007. Valmieras pilsētā darbojās SIA „Valmieras siltums”, a/s „Valmieras piens” un SIA „ITA”, kuru piegādātā siltumenerģija 2006. gadā attiecīgi bija vairāk par 80% (*), mazāk par 20% (*) un mazāk par 10% (*) no kopējā apjoma, un tādējādi a/s „Valmieras enerģija” 2007./2008. gada apkures sezonā varētu nodrošināt vairāk par 80% (*) no Valmierā piegādātā siltuma, attiecīgi to piegādājot SIA „Valmieras siltums”, kas tālāk veiktu siltuma sadali patērētāju starpā. Saskaņā ar Valmieras sabiedrisko pakalpojumu regulatora 19.12.2007. vēstulē Nr.1/23-1 sniegto informāciju Valmieras sabiedrisko pakalpojumu regulators ir izsniedzis licences siltumenerģijas ražošanai, pārvadei un sadalei a/s „Valmieras piens” un SIA

„Valmieras siltums”. Tādējādi siltumenerģijas ražošanas un/vai piegādes tirgū Valmieras pilsētā Ziņojuma izvērtēšanas laikā spēkā esošas licences siltumenerģijas ražošanai un/vai piegādei ir SIA „Valmieras siltums”, a/s „Valmieras enerģija” un a/s „Valmieras piens”, kas arī uzskatāmi par konkrētā tirgus dalībniekiem. Ņemot vērā lietā esošo informāciju, SIA „ITA” licenci siltumenerģijas ražošanai, pārvadei un sadalei nav izsniegusi ne Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, ne Valmieras sabiedrisko pakalpojumu regulators. Līdz ar to Konkurences padome uzskata, ka Ziņojuma izvērtēšanas laikā SIA „ITA” uzskatāma par komercsabiedrību, kas siltumenerģiju ražo, pārvada un sadala savām vajadzībām, un nav uzskatāma par šajā lēmumā konstatētā konkrētā tirgus dalībnieku Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē. Tādējādi siltumenerģijas ražošanas un/vai piegādes tirgū Valmieras pilsētā Ziņojuma izvērtēšanas laikā spēkā esošas licences siltumenerģijas ražošanai un/vai piegādei ir SIA „Valmieras siltums”, a/s „Valmieras enerģija” un a/s „Valmieras piens”, kas arī uzskatāmi par konkrētā tirgus dalībniekiem.

Ziņojumā norādīts, ka darījums, kura rezultātā Dalkia kļūs par JF daļu īpašnieku, neietekmēs konkurences apstākļus šajos tirgos, jo tos nevar uzskatīt par tirgiem, kuros apvienošanās rezultātā mainīsies tirgus koncentrācijas līmenis. Kā norādīts Ziņojumā, Dalkia nevienā no minētajiem konkrētajiem tirgiem šī lēmuma pieņemšanas laikā nedarbojas.

Kā norādīts Ziņojumā, Dalkia un/vai tās saistīto sabiedrību tirgus daļa konkrētajā tirgū ir nulles apjomā, bet a/s „Valmieras enerģija” tirgus daļa (pēc aptuveni aprēķiniem saskaņā ar Ziņojumā norādīto) varētu sasniegt vairāk par 80% (*) konkrētajā tirgū, SIA „Jelgavas Koģenerācija” (saskaņā ar Ziņojumā norādīto) – vairāk par 90% (*).

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 11.12.2007. vēstulē Nr.2-2.83/4946, Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulatora 18.12.2007. vēstulē Nr.1/177, Valmieras sabiedrisko pakalpojumu regulatora 19.12.2007. vēstulē Nr.1/23 sniegta informācija, ka Dalkia nav izsniegta licence darbībai regulējamā nozarē.

9. Konkurences likuma 16. panta trešā daļa nosaka, ka Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū.

Izvērtējot situāciju pirms un pēc Dalkia darījuma noslēgšanas ar JF, Konkurences padome secina, ka Dalkia, iegādājoties 100% JF kapitāla daļu, nemainīsies tirgus daļas konkrētajos tirgos, jo Dalkia un JF darbojas atsevišķos konkrētajos tirgos. Tādējādi šī darījuma rezultātā viens tirgus dalībnieks

nomaina otru, neietekmējot tirgus daļas konkrētajos tirgos, kā arī nesamazinot konkurenci.

Konkurences padome, izvērtējot minētos apstākļus, secina, ka šīs apvienošanās rezultātā konkrētajos tirgos dominējošā stāvoklī esošo komercsabiedrību nomaina cita komercsabiedrība, neietekmējot konkurences situāciju konkrētajos tirgos.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 2.punktu, 16.panta pirmo un ceturto daļu un Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos", Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, kas paredzēta, SIA „Dalkia Latvia” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „Jaunā fabrika”.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme